Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Biologii dla uczniów szkół podstawowych województwa łódzkiego 2021/2022. **ELIMINACJE SZKOLNE**

MODEL ODPOWIEDZI

		T	
Numer zadania	Przykłady prawidłowych odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów. Przyznaje się wyłącznie całe punkty!	Punktacja
1	a) wapń, b) magnez, c) sód, d) jod, e) żelazo	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt	5
2	FPFF	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	4
3	Podczas fotosyntezy organizmy samożywne pochłaniają z atmosfery <u>dwutlenek wegla</u> i wydalają <u>tlen.</u> Dzięki temu regulują zawartość tych gazów w powietrzu. Gdyby ustała fotosynteza, wówczas w atmosferze szybko nagromadziłaby się duża ilość <u>dwutlenku wegla</u> , spadłaby zaś zawartość <u>tlenu</u> , co doprowadziłoby do wyginięcia większości organizmów żyjących na Ziemi.	Za każdy poprawny związek chemiczny -1pkt.	4
4	Łubin żółty, mniszek pospolity, fiołek wonny, szarotka alpejska.	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	4
5	b	Za poprawny wybór – 1pkt.	1
6	B, C, E	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
7	A. glukoza + glukoza = maltoza B. glukoza + fruktoza = sacharoza C. glukoza + galaktoza = laktoza	Jeśli zostanie prawidłowo wymieniony jeden składnik dwucukru uczeń otrzymuje– 1pkt.	6
8	a) aparat Golgiego, b) lizosom, c) wakuola	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
9	a) proponowana odpowiedź : Czy w materiale roślinnym/w śliwkach i bananach /występuje skrobia? Badanie obecności skrobi w materiale roślinnym/w śliwkach i bananach. b) probówka I / I. Uzasadnienie : próbę kontrolną stanowi zestaw niepoddawany działaniu czynnika./ służy do weryfikacji wyników. c) ciemnogranatowy/ granatowy/ciemnofioletowy/fioletowy, Wyjaśnienie: W probówce jest skrobia, która barwi się na kolor granatowy w obecności jodyny.	 a) Za poprawne sformułowanie problemu badawczego – 1pkt. b) Za wskazanie probówki nr I - 1 pkt. b) Za uzasadnienie-1pkt. c) Za określenie barwy i wyjaśnienie – 2pkt. 	5

10	a b	 -Za podanie dwóch prawidłowych odpowiedzi - 2pkt. - Za podanie jednej prawidłowej odpowiedzi – 1pkt. 	2
11	Zasada azotowa, cukier prosty/deoksyryboza/cukier pięciowęglowy/pentoza, reszta fosforanowa/kwasu fosforowego.	Za poprawny każdy związek -1pkt	3
12	Mitoza –2, taka sama jak w komórce macierzystej, komórki budujące ciało. Mejoza – 4, o połowę mniejsza niż w komórce macierzystej, gamety.	Za prawidłowe uzupełnienie każdego wiersza – 3pkt.	6
13	a) transport bierny na zasadzie dyfuzji ułatwionej przez białko kanałowe . b) transport bierny na zasadzie dyfuzji ułatwionej przez białko nośnikowe .	Za każdą poprawną odpowiedź, która zawiera nazwę transportu oraz krótki opis – 2pkt. Brak nazwy transportu lub brak opisu -1pkt	4
14	a) roztwór hipertoniczny b) plazmoliza	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	2
15	FPPP	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	5
16	a) B Przykłady argumentów: Klatka piersiowa jest uniesiona. Mięśnie międzyżebrowe są w fazie skurczu. Przepona jest w fazie skurczu. Przepona jest obniżona. Objętość klatki piersiowej jest większa. Powiększona jest objętość płuc.	a) Za wskazanie ilustracji – 1pkt. Za każdy poprawny argument – 1pkt.	4
17	b) przepona na ilustracji A. jelito grube, <u>ślinianki,</u> przełyk, jama ustna, <u>trzustka, żołądek</u> .	b) Za poprawne zaznaczenie – 1pkt. Za jeden poprawny narząd– 1pkt.	3
18	a	Za poprawną odpowiedź – 1pkt.	1
19	d e	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	2
20	Skreślenia: a) – erytrocytów, b) – wysoka, c) – glukoza, d) - EEG, e) – promieniowanie rentgenowskie.	Za skreślenie każdej błędnej informacji-1pkt.	5
21	Przykładowe rozwiązania :•Należy stosować kremy z filtrem • Należy nosić nakrycie głowy.	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	2

	Nie dopuszczać do poparzenia skóry spowodowanego promieniami UV.		
	Należy unikać opalania się w solarium.		
	Należy osłaniać ciało odpowiednim ubraniem.		
22	FFPP	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	4
23	Odporność czynna Odporność naturalna Odporność sztuczna	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
24	2, 5, 6.	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
25	Długotrwały stres powoduje zwiększenie wydzielania kortyzolu w organizmie. A ten zmniejsza wytwarzanie przeciwciał, których rolą jest udział w unieszkodliwieniu patogenów . Spadek przeciwciał może przyczynić się do zachorowania na choroby infekcyjne.	Za poprawną odpowiedź – 1pkt.	1
26	Młoteczek, kowadełko, strzemiączko.	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
27	d e	Za poprawną odpowiedź – 1pkt.	2
28	A, D, F.	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
29	1. Jajniki 2. Macica 3. Jądra	Za każdą poprawną odpowiedź – 1pkt.	3
30	a) Szczepienia powodują wytworzenie tzw. pamięci immunologicznej /szczepienia umożliwiają szybką i masową produkcję przeciwciał w razie wniknięcia patogenu do organizmu. W efekcie nie dochodzi do zachorowania lub choroba ma łagodniejszy przebieg.	Za poprawne wyjaśnienie – 1pkt.	
	b) Zapobieganie chorobom zakaźnym polega na stosowaniu podstawowych zasad higieny (mycie rąk, produktów spożywczych), unikanie kontaktu z chorymi osobami.	Za poprawne określenie czynności – 1pkt.	4
	c) Dwie spośród podanych. np. WZW typu A i B, rak szyjki macicy, grypa, odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna, choroba Heinego–Medina, gruźlica, dur brzuszny, cholera, tężec …	Za poprawne podanie dwóch przykładów – 2pkt.	